

Besluit van 6 december 2023 houdende de opleidings- en erkenningseisen voor het medisch specialisme orthopedie *

(Besluit orthopedie)

Het College Geneeskundige Specialismen,

gelet op artikel 14, tweede lid, onder d., van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg en artikel 11 van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst;

gezien het advies van De Jonge Specialist, Federatie Medisch Specialisten, Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband, Nederlandse Vereniging voor Heelkunde, Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie, Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen, Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen, Patiëntenfederatie Nederland, Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten, SOON en Verenso;

BESLUIT:

* In de Staatscourant van 20 maart 2024, nr. 8260 is mededeling gedaan van vaststelling van het besluit door het CGS en de instemming daarmee van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2024

Hoofdstuk A Algemene bepalingen

A.1. Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- EPA's: Entrustable Professional Activities;
- LOP: het landelijk opleidingsplan van de Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV);
- Orthopedie: het specialisme dat zich bezig houdt met de diagnostiek en behandeling, zowel operatief als conservatief, van aangeboren en verworven aandoeningen van het steun- en bewegingsstelsel, alsmede de traumatische letsels daarvan.

A.2. Opleidingsplan

De opleiding tot orthopedisch chirurg voldoet aan het LOP.

Hoofdstuk B De opleiding

B.1. Specialisme gebonden competenties

1. De opleiding is gericht op het bereiken van de door het CGS vastgestelde algemene competenties en specialisme gebonden competenties.
2. De specialismegebonden competenties zijn vastgelegd in het LOP.

B.2. Structuur van de opleiding

1. De opleiding bestaat uit de volgende verplichte onderdelen:
 - a. anderhalf jaar heelkunde als vooropleiding gevolgd door
 - b. orthopedie.
2. Het onderdeel orthopedie bestaat uit:
 - a. orthopedie basis, gevolgd door
 - b. orthopedie verdieping.

B.3. Inhoud van de opleiding

1. Het onderdeel heelkunde, bedoeld in artikel B.2, eerste lid, onder a, vindt plaats overeenkomstig het landelijk opleidingsplan voor het specialisme heelkunde in samenhang met het LOP.
2. Het onderdeel orthopedie, bedoeld in artikel B.2, eerste lid, onder b, omvat:
 - a. de drie verplichte basis-EPA's a tot en met c, bedoeld in het derde lid;
 - b. de drie verplichte verdiepings-EPA's d tot en met f, bedoeld in het derde lid;
 - c. tenminste twee van de facultatieve verdiepings-EPA's g tot en met n, bedoeld in het derde lid; en
 - d. tenminste één van de niet-klinische rollen, bedoeld in het vierde lid.
3. De EPA's in het onderdeel orthopedie zijn:
 - a. het uitvoeren van een poliklinische orthopedisch consult;
 - b. het verlenen van perioperatieve zorg en het behandelen van postoperatieve complicaties;
 - c. het indiceren, aanleggen en controleren van gips, immobiliserend verband, orthopedische hulpmiddelen en schoeisel;
 - d. het conservatief en operatief behandelen van aandoeningen rond het kniegewricht;
 - e. het conservatief en operatief behandelen van aandoeningen rond het heupgewricht en bovenbeen;
 - f. het conservatief en operatief behandelen van traumatische letsels van het steun- en bewegingsapparaat;
 - g. het conservatief en operatief behandelen van aandoeningen aan de wervelkolom;
 - h. het conservatief en operatief behandelen van aandoeningen aan de elleboog;
 - i. het conservatief en operatief behandelen van pols- en handaandoeningen;
 - j. het conservatief en operatief behandelen van voet- en enkelaandoeningen;
 - k. het conservatief en operatief behandelen van aandoeningen van schouder, schoudergordel en bovenarm;
 - l. het conservatief en operatief behandelen van sport- en bewegingsgerelateerde letsels;
 - m. het conservatief en operatief behandelen van kinderen met orthopedische afwijkingen;

- n. het diagnosticeren en initiëren van de behandeling van bot en weke delen tumoren van het steun- en bewegingsapparaat.
4. De niet-klinische rollen in het onderdeel orthopedie zijn:
- a. Patiëntveiligheid;
 - b. Medisch leiderschap;
 - c. Doelmatigheid;
 - d. Ouderenzorg;
 - e. Wetenschap;
 - f. Onderwijs;
 - g. Interdisciplinair leren en werken;
 - h. Optimaal functioneren als specialist;
 - i. Inclusiviteit.

B.4. Plaats van de opleiding

1. De aios volgt het onderdeel heekunde, bedoeld in artikel B.2, eerste lid, onder a, in één opleidingsinstelling.
2. De aios volgt het onderdeel orthopedie, bedoeld in artikel B.2, eerste lid, onder b, in een combinatie van ten minste één universitaire opleidingsinstelling en een of meerdere niet-universitaire opleidingsinstellingen.

B.5. Diensten

1. Tijdens de opleiding in het onderdeel heekunde, bedoeld in artikel B.2, eerste lid, onder a, doet de aios avond-, nacht- en weekenddiensten overeenkomstig het landelijk opleidingsplan of specifieke besluit heekunde.
2. Tijdens de opleiding in het onderdeel orthopedie, bedoeld in artikel B.2, eerste lid onder b, doet de aios avond-, nacht-, en weekenddiensten voor ten minste 10% en ten hoogste 25% van de arbeidsduur van de opleiding per opleidingsjaar overeenkomstig het LOP.

B.6. Cursorisch onderwijs

1. Tijdens de opleiding in het onderdeel heekunde, bedoeld in artikel B.2, eerste lid, onder a, volgt de aios de verplichte cursussen beschreven in het landelijk opleidingsplan heekunde in samenhang met het LOP.
2. Tijdens de opleiding in het onderdeel orthopedie, bedoeld in artikel B.2, eerste lid, onder b, volgt de aios het cursorisch onderwijs beschreven in het LOP.

Hoofdstuk C De erkenning tot opleider en opleidingsinstelling

C.1. Eisen opleider

In aanvulling op het Kaderbesluit CGS maken de opleider en plaatsvervangend opleider voor het onderdeel orthopedie, bedoeld in artikel B.2, onder b, deel uit van een regionale opleidingsgroep die voldoet aan de volgende eisen:

- a. zij bestaat uit de opleiders en plaatsvervangende opleiders orthopedie van de aan de regionale opleidingsgroep verbonden opleidingsinstellingen voor orthopedie;
- b. zij kiest uit haar midden een voorzitter en secretaris;
- c. het selecteren en aannemen van aiossen vindt plaats door de in de regionale opleidingsgroep zitting hebbende opleiders of plaatsvervangend opleiders in gezamenlijk overleg;
- d. zij beoordeelt en evalueert het functioneren van de aiossen;
- e. zij houdt ten minste vier dagdelen per jaar regionale referer- en onderwijsbijeenkomsten en draagt zorg voor en maakt afspraken over de gemeenschappelijke kwaliteitsaspecten van de opleiding;
- f. de secretaris is verantwoordelijk voor de administratie van de regionale opleidingsgroep, inclusief het beleid rondom sollicitatie- en aanmeldingsprocedures van aiossen binnen de regionale opleidingsgroep;
- g. de regionale opleidingsgroep vergadert ten minste twee keer per jaar.

C.2. Eisen opleiding onderdeel orthopedie

1. In aanvulling op het Kaderbesluit CGS voldoet de opleidingsinstelling om in aanmerking te komen voor erkenning voor de volledige opleiding in het onderdeel orthopedie, bedoeld in artikel B.2, eerste lid, onder b, aan de volgende eisen:
 - a. de instelling heeft een orthopedische afdeling voor de klinische patiënten met patiënten van voldoende orthopedische variëteit;
 - b. de instelling beschikt over een polikliniek geschikt voor orthopedische zorg;
 - c. het aantal orthopedische operaties dat wordt uitgevoerd past qua variëteit bij de door de aios gekozen EPA op het niveau verdieping;
 - d. de instelling heeft een adequaat toegeruste afdeling Spoedeisende Hulp, die beschikt over schriftelijk vastgelegde afspraken tussen de chirurgen en de orthopedisch chirurgen over de verdeling van de behandeling van patiënten met traumatische letsels van het steun- en bewegingsapparaat. De afspraken passen in de geldende gemeenschappelijke verklaring dienaangaande van de besturen van de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde en de NOV;
 - e. de instelling beschikt over operatiekamers die qua ruimte, aansluitingen en luchtbehandeling voor de orthopedie geschikt zijn en voldoen aan vigerende eisen en aan hetgeen is vastgelegd in de landelijke richtlijnen voor de orthopedische chirurgie.
2. Een universitaire opleidingsinstelling voldoet naast de eisen, bedoeld in het eerste lid, ook aan de volgende eisen:
 - a. in de instelling zijn naast de opleider ten minste vier orthopedisch chirurgen op een zodanige wijze werkzaam dat zij hun verantwoordelijkheid als lid van de opleidingsgroep daadwerkelijk en naar behoren kunnen dragen;
 - b. in de instelling zijn naast de opleider orthopedie ten minste vier specialisten werkzaam die als opleider in een medisch specialisme zijn erkend, waaronder heelkunde of interne geneeskunde;
 - c. in de instelling zijn werkzaam een anesthesioloog, een chirurg, een klinisch geriater, een internist, een kinderarts, een neuroloog, een patholoog, een radioloog en een gynaecoloog;
 - d. in de instelling worden als consulent geraadpleegd een specialist ouderengeneeskunde, een neurochirurg, een plastisch chirurg, een psychiater, een radiotherapeut, een reumatoloog, een revalidatiearts, een uroloog, een infectie deskundige en een bacterioloog.
3. Een niet-universitaire opleidingsinstelling voldoet naast de eisen, bedoeld in het eerste lid, ook aan de volgende eisen:
 - a. in de instelling zijn naast de opleider ten minste drie orthopedisch chirurgen op een zodanige wijze werkzaam dat zij hun verantwoordelijkheid als lid van de opleidingsgroep daadwerkelijk en naar behoren kunnen dragen;
 - b. in de instelling zijn naast de opleider orthopedie ten minste vier specialisten werkzaam die als opleider in een medisch specialisme zijn erkend, waaronder heelkunde of interne geneeskunde;
 - c. in de instelling zijn werkzaam een anesthesioloog, een chirurg, een klinisch geriater, een internist, een kinderarts, een neuroloog, een patholoog, een radioloog en een gynaecoloog;
 - d. in de instelling worden als consulent geraadpleegd een specialist ouderengeneeskunde, een neurochirurg, een plastisch chirurg, een psychiater, een radiotherapeut, een reumatoloog, een revalidatiearts en een uroloog.

Hoofdstuk D Slotbepalingen

D.1. Overgangsbepaling

1. Dit besluit is van toepassing op de aios die op 1 juli 2024 in opleiding is dan wel op of na 1 juli 2024 met de opleiding orthopedie aanvangt.
2. De aios die op 1 juli 2024 in opleiding is, kan in afstemming met diens opleider uiterlijk 1 januari 2025 besluiten om de opleiding af te ronden volgens de regelgeving die voor 1 juli 2024 gold.
3. De besluiten tot erkenning door de RGS als opleidingsinstelling die golden tot 1 juli 2024 blijven van toepassing op de opleidingsinstelling waaraan erkenning is verleend voor 1 juli 2024. De betreffende opleidingsinstelling behoudt de erkenning totdat deze van rechtswege vervalt, wordt ingetrokken of

- opnieuw wordt verleend.
4. De erkenning van de opleidingsinstelling, bedoeld in het derde lid omvat de bevoegdheid om de aios bedoeld in het eerste lid of tweede lid, op te leiden overeenkomstig het Besluit orthopedie van 8 november 2017 respectievelijk dit besluit.

D.2. Intrekking besluit

Het Besluit orthopedie van 8 november 2017 wordt ingetrokken.

D.3. Bekendmaking

1. Dit besluit, alsmede wijziging daarvan, behoeft instemming van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
2. In de Staatscourant wordt mededeling gedaan van de instemming van de minister en van de vaststelling en wijziging van dit besluit door het CGS. Daarnaast wordt daarvan mededeling gedaan in het officiële orgaan van de KNMG.
3. De mededeling in het officiële orgaan van de KNMG bevat tenminste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding van het besluit of wijziging.
4. De integrale tekst van dit besluit wordt op de website van de KNMG geplaatst (www.knmg.nl).

D.4. Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2024.
2. Indien de Staatscourant waarin de vaststelling van dit besluit en het instemmingsbesluit, bedoeld in artikel D.3. worden geplaatst, wordt uitgegeven na 30 juni 2024, treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij worden geplaatst, en werkt zij terug tot en met 1 juli 2024.

D.5. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit orthopedie.

Utrecht, 6 december 2023

dr. M. Jambroes
voorzitter CGS

mr. M.C.J. Rozijn
secretaris CGS

Toelichting

Algemeen

Dit besluit bevat de aanvullende opleidings- en erkenningseisen voor het medisch specialisme orthopedie.

Artikelsgewijs

Artikel A.1. Begripsomschrijvingen

Een meer gedetailleerde beschrijving van het profiel van de orthopedisch chirurg is opgenomen in het landelijk opleidingsplan.

Artikel A.2. Opleidingsplan

Door hier opleiding te omschrijven als de opleiding in de orthopedie die voldoet aan het LOP, wordt het opleidingsplan van de Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) verankerd in de regelgeving van het CGS. Deze omschrijving laat onverlet dat de opleiding ook aan de algemene eisen van het Kaderbesluit CGS en van dit besluit moet voldoen.

Artikel B.1. Specialismegebonden competenties

De specialismegebonden competenties van de orthopedisch chirurg zijn gebaseerd op het algemene competentieprofiel van de specialist, zoals vastgelegd in het Kaderbesluit CGS en op het specialismespecifieke profiel zoals opgenomen in het LOP. Aan de in het LOP genoemde specialismegebonden competenties dient de aios aan het einde van de opleiding te voldoen.

Artikel B.3. Inhoud van de opleiding

Eerste lid: Voor het onderdeel heelkunde geldt dat wordt aangesloten bij de inhoud van dit onderdeel, zoals beknopt beschreven in het landelijk opleidingsplan orthopedie (hoofdpijnen) en het landelijk opleidingsplan heelkunde (uitgewerkt).

Artikel C.1. Eisen opleider

De regeling rond de regionale opleidingscommissie is opgenomen om uitvoering te kunnen geven aan een gecombineerde universitaire en niet-universitaire opleiding.

De opleiding orthopedie wordt gevolgd in één universitaire instelling en tenminste één niet-universitaire instelling die geaffilieerd is met de desbetreffende universitaire instelling middels een samenwerkingsovereenkomst.

Een vertegenwoordiging van de opleiders orthopedie van de opleidingsinstellingen in een regio vormt de regionale opleidingsgroep. Deze regionale opleidingsgroep bepaalt waar welke opleidingscompetenties beschikbaar zijn om aan te bieden aan de aios. Dit is nader uitgewerkt in het LOP.

Artikel C.2. Eisen volledige opleiding (onderdeel orthopedie)

De opleidingsinstelling die het onderdeel orthopedie verzorgt en voldoet aan deze erkenningseisen, wordt voor dit onderdeel erkend. De duur die de aios in de opleidingsinstelling doorbrengt, is vastgelegd in het individuele opleidingsplan van de betreffende aios en past voor het basisdeel van de opleiding bij de vastgelegde duur in het LOP.

Artikel D.1. Overgangsbepaling

Dit besluit is van toepassing op alle aiossen. Aiossen die voor 1 juli 2024 in opleiding zijn, kunnen ervoor kiezen de opleiding af te ronden overeenkomstig het oude Besluit orthopedie van 8 november 2017. Aiossen die de opleiding overeenkomstig dit nieuwe besluit afronden, moeten vanaf het moment dat het nieuwe besluit van toepassing is, voldoen aan de diensteneis zoals opgenomen in artikel B.5. Pas vanaf dat moment geldt de minimumeis voor diensten van 10% en de maximumeis van 25%.